

UPUTE VEZANE UZ IMPLACIJE ZAKONODAVSTVA EUROPSKE UNIJE NAKON DODAVANJA VRSTA DRVETA IZ RODA *Dalbergia* NA DODATAK II CITES KONVENCIJE

Ova uputa namijenjena je svim proizvođačima, trgovcima i vlasnicima glazbenih instrumenata, kao i putujućim orkestrima i glazbenicima koji posjeduju ili imaju unajmljene/posuđene instrumente od drveta podrijetlom od vrsta iz roda *Dalbergia spp.*, te uvoznicima, izvoznicima i trgovcima ukrasnim i uporabnim predmetima i namještajem napravljenim od ostalih vrsta drveta navedenih u Dodacima CITES konvencije.

1. ŠTO JE CITES KONVENCIJA I KAKO SE PROVODI?

CITES Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka je međunarodni sporazum kojeg su potpisale 183 države svijeta te Europska unija kao zajednica država, a Republika Hrvatska mu je pristupila i provodi ga od 2000. godine.

CITES konvencija se u svim državama članicama Europske unije, pa tako i u Hrvatskoj, provodi temeljem *Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97 od 9. prosinca 1996. o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine njima* i *Uredbe Komisije (EZ) br. 865/2006 od 4. svibnja 2006. o utvrđivanju detaljnih pravila o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97 o zaštiti divlje faune i flore uređenjem trgovine njima*, koje određuju uvjete pod kojima su dopušteni uvoz, izvoz, ponovni izvoz i trgovina živim i mrtvim primjercima divljih vrsta zaštićenih temeljem Konvencije, kao i njihovim dijelovima i derivatima. Trenutno je na snazi čak 9 provedbenih uredbi koje dodatno reguliraju ovo područje (to su izmjene i dopune gore navedenih uredbi) i mogu se pronaći na Internetskoj stranici Europske komisije: http://ec.europa.eu/environment/cites/legislation_en.htm. Odredbe ovih EU uredbi dijelom su restiktivnije nego sama Konvencija.

2. ZAŠTO I KADA JE DOŠLO DO DODAVANJA VRSTA IZ RODA *Dalbergia* NA DODATAK II CITES KONVENCIJE?

Na 17. Konferenciji stranaka CITES konvencije u listopadu 2016. godine države stranke CITES-a su zbog podataka o značajnom obimu međunarodne trgovine vrstama iz roda *Dalbergia* te štetnog učinka nezakonite sječe na očuvanje tih vrsta drveta odlučile da će se sve vrsta drveća iz navedenog roda, ali i nekih drugih vrsta drveta, **od 2. siječnja 2017.** staviti pod zaštitu CITES konvencije.

Nakon što su sa 2. siječnjem 2017. izmjene CITES konvencije stupile na snagu, EU zakonodavstvo je s tim izmjenama usklađeno na način da je donesena nova *Uredba Komisije (EU) 2017/160 od 20. siječnja 2017. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97 o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine njima*, koja se od 4. veljače 2017. primjenjuje na cijelom području EU.

3. ŠTO ZNAČI ZA KORISNIKE DRVETA ILI PRIMJERAKA KOJI SU IZRAĐENI OD DRVETA IZ RODA *Dalbergia* DODAVANJE VRSTA U PRILOG B UREDBE 338/97 I NA DODATAK II CITES KONVENCIJE?

a) ZA PREKOGRANIČNI PROMET

Dodavanje svih vrsta drveta iz roda *Dalbergia* u Prilog B Uredbe 338/97 znači da je od 4. veljače 2017. za svaki uvoz, izvoz i ponovni izvoz primjeraka od navedenih vrsta drveta (osim iznimki navedenih u točki 5. ove upute) iz/u područje Europske unije potrebno ishoditi odgovarajuća CITES dopuštenja koja se moraju propisno ovjeriti u carinskim ispostavama na mjestu izvoza, odnosno na mjestu uvoza. Ovjereni dopuštenja dokazuju zakonito stjecanje primjeraka te mogućnost daljnog zakonitog komercijalnog korištenja, odnosno raspolaganja s glazbenim instrumentima.

Potrebna dopuštenja izdaju CITES nadležna tijela u EU državama u kojoj je registriran vlasnik/korisnik/prodavatelj/proizvođač/orkestar/glazbenik. Popis svih CITES nadležnih tijela i njihovih kontakata dostupan je na Internetskoj stranici CITES konvencije: <https://cites.org/eng/cms/index.php/component/cp>.

Postoji nekoliko vrsta CITES dopuštenja koja se, ovisno o korisniku i svrsi, mogu koristiti za uvoz, izvoz i ponovni izvoz iz/u područje EU, a to su:

- a 1.) **Klasično CITES dopuštenje** koje se jednokratno koristi za uvoz, izvoz ili ponovni izvoz sirovine za izradu glazbala ili gotovih instrumenata u komercijalne ili nekomercijalne svrhe. Izdaje se za jednu transakciju, tj. jednu pošiljku, neovisno o količini drveta ili broju instrumenata u toj jednoj pošiljki. Ovo dopuštenje je iskorišteno i prestaje vrijediti u trenutku ovjere u carinskoj ispostavi na mjestu izvoza ili uvoza, čak i ako je izvezena/uvezena manja količina drveta ili manji broj instrumenata od broja navedenog u dopuštenju.
- a 2.) **CITES Potvrda za glazbene instrumente (MIC)** koja se izdaje fizičkim osobama, pojedincima, a služi za višekratni prelazak granice s određenim glazbenim instrumentom u nekomercijalne svrhe. Vrijedi 3 godine, a instrument za koji se potvrda izdaje mora biti trajno označen (najčešće jedinstvenim serijskim brojem). Ovaj dokument je neka vrsta putovnice za pojedinačni instrument „u pratnji“ njegovog vlasnika/korisnika.
- a 3.) **CITES Potvrda za putujuće izložbe (TEC)** koja se koristi za uvoz, izvoz ili ponovni izvoz glazbenih instrumenata, a izdaje se orkestrima ili ansamblima. Također vrijedi 3 godine za višekratni prelazak granice u nekomercijalne svrhe, a izdaje ga država u kojoj je registriran orkestar ili ansambl.

b) ZA TRGOVINU UNUTAR EU:

Za trgovinu unutar EU drvetom ili glazbenim instrumentima od vrsta drveta iz roda *Dalbergia* navedenih u Prilogu B Uredbe 338/97 (izuzev vrste navedene u Prilogu A) ne izdaju se posebna dopuštenja ili potvrde, ali se dokumentacijom o stjecanju (račun, uvozni CITES i sl.) mora moći dokazati njihovo zakonito stjecanje.

Za trgovinu unutar EU drvetom ili glazbenim instrumentima od vrste *Dalbergia nigra*, navedene u Prilogu A Uredbe 338/97, CITES nadležna tijela izdaju EU potvrde kojima se dokazuje zakonito stjecanje primjeraka ili omogućuje njihovo komercijalno korištenje.

Zahtjevi za izdavanje navedenih dopuštenja i potvrda mogu se pronaći na službenim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike pod: [Ministarstvo zaštite okoliša i energetike/Prroda/Obrasci i upute](#).

4. ŠTO JE S DRVETOM IZ RODA *Dalbergia* TE OD VRSTA *Guibourtia demeusei*, *Guibourtia pellegriniana*, *Guibourtia tessmannii* I *Pterocarpus erinaceus* KOJE JE STEČENO ILI UVEZENO U EU PRIJE 2. SIJEĆNJA 2017.?

Kao dokaz stjecanja prije 2. siječnja 2017. (tzv. „pretkonvencijski primjeri“) za drvo ili gotove instrumente koji sadrže drvo od vrsta iz roda *Dalbergia* (osim vrste *Dalbergia nigra*), *Guibourtia demeusei*, *Guibourtia pellegriniana*, *Guibourtia tessmannii* i vrste *Pterocarpus erinaceus*, uvoznik, prodavatelj i/ili vlasnik primjerka trebaju posjedovati dokumentaciju temeljem koje se može utvrditi datum kada je primjerak kupljen ili drugačije stečen na području EU, odnosno kada je uvezen iz trećih zemalja (država koje nisu članice EU) u područje EU. Tom dokumentacijom se dokazuje da su primjerici u zakonitom posjedu, tj. stečeni prije nego je za njih postojala obveza ishođenja CITES dopuštenja. Na daljnji prekogranični promet i trgovinu takvim primjercima primjenjuju se obveze propisane Uredbom 338/97.

Također, iz dokumentacije kojom se dokazuje podrijetlo drveta, instrumenata, namještaja i ostalih ukrasnih ili uporabnih predmeta treba biti vidljiva država podrijetla sirovine, predmeta ili instrumenata, datum stjecanja i količina, te opis stečenog. Većina vrijednih instrumenata napravljenih od ovih vrsta drveta označena je serijskim brojem ili drugom trajnom oznakom, stoga se takve oznake trebaju navoditi na vezanim dokumentima.

5. IZNIMKE ZA DRVO IZ RODA *Dalbergia* ILI VRSTE *Guibourtia demeusei*, *Guibourtia pellegriniana* i *Guibourtia tessmannii* ZA INSTRUMENTE PROIZVEDENE OD NJEGA

Ne podliježu svi oblici proizvoda od „egzotičnog“ drveta te njihovi dijelovi i derivati odredbama CITES konvencije, već postoje iznimke na koje se CITES ograničenja ne primjenjuju, a uz vrstu se navode kao anotacije uz znak # i vezanu brojku.

Naglašavamo da ne postoje iznimke za drvo,drvnu građu ili glazbene instrumente izrađene od vrste *Dalbergia nigra*, navedene u Prilogu A.

Za ostale vrste rod *Dalbergia* (osim vrste *Dalbergia nigra*) i vrste *Guibourtia demeusei*, *Guibourtia pellegriniana* i *Guibourtia tessmannii*, anotacija #15 navodi iznimke od obveza ishođenja dopuštenja za prekogranični promet za:

- a) **nekomercijalne* izvoze i ponovne izvoze u težini maksimalno do 10 kg po pošiljci** - obrazloženje: glazbeni instrumenti koji su napravljeni u cijelosti ili sadrže dijelove od jedne ili više spomenutih vrsta drveta, a težine su do 10 kg[†] i vlasništvo su osobe koja ih nosi kao dio osobne ili kućne imovine[‡] kao dio svoje prtljage (odnosno prilikom preseljenja kao dio kućne imovine), ne podliježe CITES odredbama, stoga se mogu slobodno **izvesti** iz Europske unije u treće zemlje (npr. glazbenik iz EU izvozi instrument radi održavanja koncerta, natjecanja, popravka instrumenta i sl.), ali instrument se za to vrijeme ne smije prodavati
- b) lišće, cvijeće, pelud, plodove i sjeme;
- c) dijelove i deriveate vrste *Dalbergia cochinchinensis* osim sadnica ili kultura tkiva dobivenih *in vitro*, u čvrstim ili tekućim medijima, koje se prevoze u sterilnim spremnicima;
- d) dijelove i deriveate vrsta roda *Dalbergia spp.* podrijetlom iz Meksika i izvezenih iz njega u obliku drvenih trupaca, piljenog drva, furnir ploča i šperploča.

Iznimci ne podliježu glazbeni instrumenti ili drugi drvni proizvodi koji uz ove vrste sadrže i dijelove podrijetlom od ostalih vrsta zaštićenih CITES konvencijom (npr. slonovača, kornjačevina, dijelovi od vrste *Dalbergia nigra*).

6. KOJE SE SVE VRSTE DRVETA ZA IZRADU GLAZBALA, NAMJEŠTAJA I UKRASNIH PREDMETA NALAZE NA DODACIMA CITES KONVENCIJI I U PRILOZIMA UREDBI EUROPSKE UNIJE?

Na dodacima CITES konvenciji te u prirozima Uredbi (EZ) br. 338/97 i prije 2. siječnja 2017. bile su navedene neke od „egzotičnih“ vrsta drveta od kojih se izrađuju glazbeni instrumenti, namještaj i ukrasni predmeti (poput mahagonija, afromosije, kristobala, palisandera, ružičastog drva, sandalovine, ramina i

* nekomercijalna svrha: aktivnost koja nije komercijalna (nema stjecanja ekonomski dobiti)

† detaljno tumačenje jedinstvene primjene ove iznimke dogovara se između svih država članica EU i Europske komisije

‡ osobna i kućna imovina: zakonito stečeno osobno vlasništvo koje se drži u nekomercijalne svrhe i u trenutku uvoza, izvoza ili ponovnog izvoza nosi se kao dio osobne prtljage ili dio imovine koja prilikom preseljenja prati vlasnika i ne šalje se kao odvojena pošiljka

ebanovine), koje također podliježu odredbama CITES konvencije i odredbama uredbi Europske unije iz ovog područja, uz određene iznimke. Najčešće CITES vrste drveta koje se koriste za proizvodnju takvih proizvoda su:

PRILOG A UREDBE (EZ) br. 338/97	PRILOG B UREDBE (EZ) br. 338/97	PRILOG C UREDBE (EZ) br. 338/97	UOBIČAJENI NAZIV VRSTE	OBRAZLOŽENJE ANOTACIJA VEZANIH UZ ZNANSTVENE NAZIVE VRSTA #
	<i>Diospyros</i> spp. (II) (samo populacije Madagaskara; ni jedna druga populacija nije uključena u priloge ovoj uredbi) #5	<i>Quercus mongolica</i> (III Ruska Federacija) #5	Ebanovina	#4 Označuje sve dijelove i derive, osim: (a) sjemena, spora i peludi (uključujući polinije). (b) sadnica ili kultura tkiva dobivenih in vitro, u čvrstim ili tekućim medijima, koje se prevoze u sterilnim spremnicima, (c) rezanog cvijeća umjetno razmnoženih biljaka.
	<i>Oreomunnea pterocarpa</i> (II) #4		Mongolski hrast	
<i>Dalbergia nigra</i> (I)	<i>Aniba rosaedora</i> (II) (<i>A. duckei</i>) #12 <i>Caesalpinia echinata</i> (II) #10 <i>Dalbergia</i> spp. (II) (osim vrsta uključenih u Prilog A) #15 <i>Guibourtia demeusei</i> (II) #15 <i>Guibourtia pellegriniana</i> (II) #15 <i>Guibourtia tessmannii</i> (II) #15 <i>Pericopsis elata</i> (II) #5 <i>Platymiscium pleiostachyum</i> (II) #4 <i>Pterocarpus erinaceus</i> (II) <i>Guibourtia demeusei</i> (II) #15 <i>Platymiscium pleiostachyum</i> (II) #4 <i>Pterocarpus santalinus</i> (II) #7 <i>Senna meridionalis</i> (II)	<i>Dipteryx panamensis</i> (III Kostarika/Nikaragva)	Palisandar, ružičasto drvo Afromosia Crvena sandalovina	#5 Označuje drvene trupce, piljeno drvo i furnir ploče. #6 Označuje drvene trupce, piljeno drvo, furnir ploče i šperploče. #7 Označuje drvene trupce, drvnu sječku, prah i ekstrakte. #10 Označuje drvene trupce, piljeno drvo, furnir ploče, uključujući nedovršene proizvode od drveta koji se koriste za proizvodnju gudala za žičane glazbene instrumente. #12 Označuje drvene trupce, piljeno drvo, furnir ploče, šperploče i ekstrakte. Gotovi proizvodi koji u svojim sastojcima sadrže navedene ekstrakte, uključujući mirise, nisu obuhvaćeni ovom napomenom. #15 Označuje sve dijelove i derive, osim: a) lišća, cvijeća, peludi, plodova i sjemena; b) nekomercijalnog trgovanja u težinama do 10 kg po pošiljci; c) dijelova i derivata vrste <i>Dalbergia cochinchinensis</i> koji su obuhvaćeni napomenom #4; c) dijelova i derivata vrste roda <i>Dalbergia</i> spp. podrijetlom iz Meksika i izvezenih iz njega koji su obuhvaćeni napomenom #6.
	<i>Swietenia humilis</i> (II) #4 <i>Swietenia macrophylla</i> (II) (populacija Neotropika – uključuje Srednju i Južnu Ameriku i Karibe) #6 <i>Swietenia mahagoni</i> (II) #5	<i>Cedrela fissilis</i> (III Bolivija, Brazil) #5 <i>Cedrela lilloi</i> (III Bolivija, Brazil) #5 <i>Cedrela odorata</i> (III Bolivija/Brazil. Pored toga, sljedeće su države navele svoje domaće populacije: Kolumbija, Gvatemala i Peru) #5 <i>Fraxinus mandshurica</i> (III Ruska Federacija) #5	Španjolski cedar Honduraški mahagonij Širokolisni mahagonij, velelisni mahagonij Karipski mahagonij Mančurijski jasen	

Anotacija uz navedenu vrstu ili rod sa oznakom # i pripadajućim brojem označuje :

- a. vrste primjeraka za koje je potrebno ishoditi CITES dopuštenja ili potvrde za prekogranični promet i trgovinu (u tom slučaju za vrste primjeraka koji nisu navedeni u anotaciji ne postoji CITES obaveze)
- ili
- b. iznimke za koje nije potrebno ishoditi CITES dopuštenja ili potvrde za prekogranični promet i trgovinu (u tom je slučaju za sve što nije navedeno pod iznimkom potrebno ishoditi CITES dopuštenja za svaku transakciju u prekograničnom prometu).

Za sve navedene vrste drveta ograničenja za uvoz u EU, izvoz iz EU ili trgovinu unutar EU drvetom ili instrumentima napravljenim od njega ovise o tome kada i gdje je drvo ili proizvod izrađen od navedenih vrsta drveta, odnosno kad je stečen, što imatelj mora dokazati popratnom dokumentacijom.

Kako bi dobili točne informacije o ograničenjima vezanim uz određenu vrstu drveta, potrebno je znati znanstveni (latinski) naziv vrste drveta, državu podrijetla sirovine, datum stjecanja sirovine, državu i datum stjecanja instrumenta. Na temelju navedenih podataka, ograničenja se osim kod nadležnih tijela mogu provjeriti i na stranici www.speciesplus.net

7. DA LI JE POTREBNA REGISTRACIJA ZALIHA „EGZOTIČNOG“ DRVETA ILI GLAZBENIH INSTRUMENATA PRI CITES NADLEŽNOM TIJELU U MATIČNOJ DRŽAVI?

Europska komisija je preporučila proizvođačima, trgovcima i vlasnicima koji su prije 2. siječnja 2017. stekli drvo ili proizvode od drveta vrsta koje su uvrštene na CITES, da obavijeste tijela nadležna za CITES u svojim državama o tim primjercima.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, koje je nadležno za CITES u Republici Hrvatskoj, nije propisalo obvezu prijave posjedovanja CITES drveta ili predmeta napravljenih od njega stečenih prije 2. siječnja 2017. Međutim, upozoravamo sve vlasnike/glažbenike, orkestre, prodavatelje, proizvođače/uvoznike na potrebu posjedovanja i čuvanja dokumentacije kojom će se moći dokazati vrijeme stjecanja drveta ili instrumenta izrađenih od neke od navedenih vrsta drveta, a koja će biti neophodna za daljnju zakonitu trgovinu s tim primjercima unutar EU ili za njihov izvoz/ponovni izvoz iz EU.

ZA DODATNA POJAŠNJENJA I UPITE O OVOJ TEMATICI OBRATITE SE NA E-MAIL:
[ida.parl@mzoip.hr](mailto:idaparl@mzoip.hr) ili na broj telefona: 01 4866 131.